

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, 16 listopada 2021 r.

RPS-IV.431.4.2021

Pan

Paweł Okrasa

Burmistrz Miasta-Gminy Wieluń

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹, w związku z art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych² oraz § 10 umowy nr 173 z dnia 22 marca 2019 r. o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach Programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” przez Miasto Gminę Wieluń, w dniach 20-24 września 2021 r., w siedzibie Kontrolującego, tj. w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, ul. Żeromskiego 87, przeprowadzona została kontrola, której przedmiotem była realizacja w 2019 r. programu „Posiłek w szkole i w domu”. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.

Na podstawie upoważnień Wojewody Łódzkiego z 17 września 2021 r.³, czynności kontrolne przeprowadził zespół kontrolerów w składzie:

- Nikola Woźniak – starszy specjalista w Oddziale Wsparcia i Integracji Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej (upoważnienie nr 86/2021), pełniący funkcję kierownika zespołu kontrolerów,
- Anna Skarwinkiewicz – starszy specjalista ww. Oddziale, członek zespołu kontrolerów (upoważnienie nr 87/2021),
- Małgorzata Kołodziejczyk – starszy specjalista ww. Oddziale, członek zespołu kontrolerów (upoważnienie nr 88/2021),

¹ (Dz. U. z 2020 r. poz. 224)

² (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.)

³ akta kontroli, str. 4–6

Zgodnie z zaświadczeniem Miejskiej Komisji Wyborczej w Wieluniu w okresie objętym kontrolą funkcję Burmistrza Miasta-Gminy Wieluń⁴ pełnił Pan Paweł Okrasa, który został wybrany w wyborach bezpośrednich 4 listopada 2018 r.⁵

Zadania gminy z zakresu pomocy społecznej realizuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieluniu⁶. Ośrodek jest samodzielną jednostką organizacyjną, nie posiadającą osobowości prawnej, działającą jako wyodrębniona jednostka budżetowa Gminy. MGOPS jest bezpośrednim realizatorem zadań własnych gminy, zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym oraz zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, określonych w przepisach obowiązującego prawa - głównie w ustawie z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁷.

W toku kontroli wyjaśnień udzielali:

- Pani Katarzyna Tasarz Kierownik MGOPS w Wieluniu oraz
- Pani Katarzyna Idasiak Główny Księgowy w MGOPS w Wieluniu.

Celem kontroli było dokonanie oceny, czy w 2019 r. Gmina realizowała Program „Posiłek w szkole i w domu”⁸ zgodnie z postanowieniami Umowy nr 173 z dnia 22 marca 2019 r.⁹ zawartej pomiędzy Wojewodą Łódzkim a Miastem i Gminą Wieluń reprezentowaną przez Burmistrza Gminy, o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” oraz zweryfikowanie prawidłowości wydatkowania środków finansowych pochodzących z dotacji budżetu państwa. W związku z tym w trakcie kontroli sprawdzono:

- a) zgodność realizacji Programu z uchwałą nr 140 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023¹⁰, co wynika z § 4 ust. 1 Umowy,
- b) sposób wykonania postanowień Umowy,
- c) prawidłowość wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa, pod względem zgodności z przeznaczeniem oraz wysokości wykorzystanej dotacji a stopniem

⁴ zwanego dalej Gminą

⁵ akta kontroli, str. 32-33

⁶ zwany dalej MGOPS

⁷ (Dz. U. z 2020 r. poz.1876 z późn. zm.)

⁸ zwanego dalej Programem

⁹ zwana dalej Umową

¹⁰ Uchwała nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r. poz. 1007); zwana dalej Uchwałą

realizacji zadań przewidzianych do sfinansowania dotacją z budżetu państwa zgodnie z zapisami art. 175 ust. 2 pkt 5 ustawy o finansach publicznych.

W toku kontroli zbadano całą dokumentację, potwierdzającą realizację ustawy.

Na podstawie dokonanych ustaleń, które zostały opisane w dalszej części, działalność Gminy w obszarze będącym przedmiotem kontroli należy ocenić pozytywnie.

Na podstawie Sprawozdania z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” za 2019 r.,¹¹ przekazanego 8 stycznia 2020 r. przez Kierownika MGOPS oraz przedstawionych w trakcie kontroli dokumentów kontrolerzy ustalili, że:

1. Na realizację Programu w 2019 roku Gmina poniosła wydatki w kwocie 606 129 zł,
z czego na:
 - zasiłki celowe na zakup żywności 505 429 zł,
 - posiłki 100 700 zł,

Uchwałą Nr II/6/18¹² z 30 listopada 2018 r. Rada Miejska w Wieluniu podwyższyła kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust.1 pkt. 2 ustawy z o pomocy społecznej uprawniające do przyznania nieodpłatnie pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w ramach Programu.

Gmina realizowała działania dotyczące zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania dla n.w. adresatów programu:

- 105 dzieci do 7 roku życia,
- 225 uczniów,
- 590 osób znajdujących się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Powyższe dane wykazane zostały w Sprawozdaniu z realizacji Programu za I - XII 2019 r.¹³.

Z danych zawartych w sprawozdaniu¹⁴ wynika, że wsparcie zapewniające pomoc realizowane było w formie:

- posiłków,
- zasiłków celowych na zakup żywności.

¹¹ akta kontroli, str. 23-27

¹² akta kontroli, str. 63

¹³ akta kontroli, str. 23-27

¹⁴ akta kontroli, str. 23-27

2. W 2019 r. Program w formie zapewnienia posiłku (obiadu) dla dzieci realizowano w 9 placówkach oświatowych funkcjonujących na terenie Gminy:

- Międzyszkolnej Bursie w Wieluniu,
- Publicznym Przedszkolu nr 1,
- Publicznym Przedszkolu nr 2,
- Publicznym Przedszkolu nr 3,
- Publicznym Przedszkolu nr 4,
- Szkole Podstawowej nr 2,
- Szkole Podstawowej nr 5,
- Szkole Podstawowej w Bieniędzicach,
- Szkole Podstawowej nr 4,
- ECO-Catering Sp. z o. o. Sp. Komandytowa-Stołówka

oraz w 4 placówkach spoza terenu Gminy:

- Publicznym Przedszkolu w Naramicach,
- Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Mierzycach,
- Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Gromadzicach,
- Zespole Szkoły i Przedszkola w Mokrsku.

Wszystkie placówki na terenie Gminy posiadały własne kuchnie, w których były przygotowywane posiłki.

3. Jak wyjaśnił Kierownik¹⁵, każda z placówek dysponuje odpowiednimi warunkami do wydawania posiłków dla dzieci w dniach zajęć szkolnych. W okresie objętym kontrolą, pomoc w postaci posiłku udzielana była ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego, a wartość posiłku oraz jego przygotowywanie było zgodne z zasadami zdrowego żywienia. Posiłki jakie otrzymywały dzieci korzystające z Programu były takie same pod względem jakościowym i ilościowym jak pozostałych dzieci, co wynika z protokołów doraźnych kontroli przeprowadzanych przez pracowników MGOPS w stołówkach szkolnych (monitoring),¹⁶ o którym mowa w pkt.7.

W dni wolne od nauki szkolnej, tj. w czasie ferii oraz w wakacje Gmina udzielała pomocy w ramach programu w formie zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności zgodnie z wnioskiem rodziny.

¹⁵ akta kontroli, str. 92-94

¹⁶ akta kontroli, str. 79-89

4. Gmina podjęła Uchwałę¹⁷ uprawniającą Dyrektora placówki do wydania posiłku bez wywiadu środowiskowego oraz decyzji administracyjnej. W okresie objętym kontrolą nie było zgłoszeń do udzielenia pomocy w tej formie. Pomoc udzielana była wyłącznie na podstawie decyzji administracyjnych.
5. Gmina udzielała wsparcia osobom dorosłym w ramach Programu w większości w formie zasiłku celowego na zakup żywności, pomoc w formie posiłku została udzielona 1 osobie dorosłej w Stołówce Weronie w Wieluniu.
6. W trakcie analizy dowodów księgowych kontrolerzy ustalili, że środki finansowe pochodzące z Programu nie były wykorzystane na posiłki, w których skład wchodziły wyroby cukiernicze oraz napoje gazowane, co było zgodne z treścią § 4 ust 5 Umowy,
7. Na podstawie § 4 ust. 8 Umowy¹⁸ Gmina zobowiązana była do podjęcia nadzoru nad zadaniem realizowanym w ramach Programu, poprzez monitorowanie jakości posiłków, systematyczności udzielania pomocy i właściwego dokumentowania wydatkowania środków finansowych.
Pracownicy ośrodka prowadzili monitoring w powyższym zakresie we wszystkich placówkach na terenie Gminy. Z podejmowanych działań sporządzano protokoły.¹⁹
8. Na podstawie § 5 ust. 3 Umowy, Wojewoda Łódzki udzielił Gminie dotacji w ogólnej wysokości 411 130 zł.

Otrzymałą dotację Gmina wykorzystywała w całości przeznaczając ją na:

- wypłatę zasiłków celowych na zakup żywności 345 823 zł;
- posiłki przyznane decyzją administracyjną 65 307 zł.

Środki finansowe pochodzące z dotacji, zgodnie z § 5 ust. 6 Umowy, Gmina zobowiązana była wykorzystywać sukcesywnie w każdym miesiącu począwszy od marca 2019 r., kiedy to przekazano do Gminy I transzę dotacji po podpisaniu ww. Umowy. W oparciu o ewidencję księgową kontrolerzy ustalili, że środki dotacji były wykorzystywane w poszczególnych miesiącach w następujących wysokościach (w zł):

¹⁷ akta kontroli, str. 60

¹⁸ Umowa nr 173 z dnia 22 marca 2019 r., o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach wspierania finansowego gmin w ramach I i 2 modułu programu „Posiłek w szkole i w domu”

¹⁹ akta kontroli str. 79-89

Miesiąc	Kwota otrzymanej dotacji (zł)	Procentowe wykorzystanie dotacji
styczeń	0,00	0,00 %
luty	0,00	0,00 %
marzec	115 000,00	27,97 %
kwiecień	44 939,00	10,93 %
maj	25 617,00	6,23 %
czerwiec	37 841,00	9,20 %
lipiec	20 951,00	5,14 %
sierpień	28 173,00	6,85 %
wrzesień	34 649,00	8,42 %
październik	25 777,00	6,26 %
listopad	38 101,00	9,26 %
grudzień	40 082,00	9,74 %
Razem:	411 130	100,00 %

9. Zgodnie z § 7 ust. 1 Umowy Gmina zobowiązana została do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonanych z tych środków. Sposób prowadzenia ewidencji księgowej wydatków umożliwił identyfikację poszczególnych operacji księgowych.

10. Szczegółowej kontroli poddano 100% dowodów księgowych (faktury, polecenia księgowania, listy wypłat zasiłków celowych, wyciągi bankowe, noty księgowe), stanowiących podstawę poniesienia wydatków na realizację Programu na łączną kwotę 606 129 zł.

W wyniku analizy dowodów źródłowych²⁰ ustalono, że:

- wszystkie poniesione wydatki dotyczyły kosztu zakupu posiłków, wypłat świadczeń na zakup posiłków,
- wypłaty zasiłków dokonywane były na konto bankowe oraz przekazem pocztowym,
- wydatki na posiłki dla dzieci dożywianych w placówkach oświatowych dokonywane były przelewami na podstawie not księgowych i faktur z dołączonymi do nich listami dzieci korzystających z dożywiania.

²⁰ akta kontroli, str. 64-78

11. Na podstawie § 5 ust. 9 Umowy²¹ Gmina zobowiązała się zapewnić udział środków własnych w kosztach realizacji zadania w wysokości nie mniejszej niż 30 % całkowitego kosztu realizacji zadania w 2019 r.

Odnosząc się do kwot wykazanych w Sprawozdaniu i ujętych w ewidencji księgowej, całkowity koszt zadania wyniósł 606 129 zł. Gmina środkami własnymi sfinansowała wydatki w kwocie 194 999 zł. Udział Gminy w kosztach zadania wyniósł zatem 32,17 %, czym spełniony został wymóg zawarty w Umowie.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, należy stwierdzić, że dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach Programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek szkole i w domu”, otrzymana przez Gminę w 2019 r., wykorzystana została w terminie i zgodnie z przeznaczeniem.

Do otrzymanego 22 października 2021 r. projektu wystąpienia pokontrolnego z 19 października 2021 r. kierownik jednostki kontrolowanej nie zgłosił w terminie 7 dni roboczych, pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń.

W związku z faktem, iż w zakresie będącym przedmiotem kontroli nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości, nie wydaje się zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, iż stosownie do zapisów art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Piotr Pietrzak
Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Spolecznej

²¹Umowa nr 127 z dnia 23 marca 2020 r., o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach wspierania finansowego gmin w ramach 1 i 2 modułu programu „Posiłek w szkole i w domu”